

Poučovací povinnost soudů v civilním nalézacím řízení sporném

Abstrakt

Tato rigorózní práce si v první řadě jednak klade za cíl vytvořit komplexní přehled poučovací povinnosti soudů v civilním nalézacím řízení sporném optikou jejího historického vývoje (první kapitola této práce) a dále optikou v současnosti účinné právní úpravy (druhá kapitola této práce), jednak následně tento přehled extrahovaný přímo z předmětných předpisů za užití indukce dále utřídit na základě několika rozličných kritérií – v první kapitole této práce je toto třízení realizováno na základě jednotlivých kodexů civilního práva procesního historicky účinných na území dnešní České republiky, ve druhé kapitole pak na základě okruhů adresátů, jimž je poskytováno, fází řízení, v nichž je poskytováno, dle procesních následků jejich nedbání jejich adresátem a dle míry závislosti obsahu předmětných poučení na konkrétní procesní situaci (tzn. dle jejich adaptability). Druhá kapitola dále též obsahuje zobecněné kategorie jednotlivých myslitelných excesů civilních soudů v oblasti poučovací povinnosti, a sice podpoučení, nesprávné poučení a přepoučení.

Třetí kapitola se zabývá subjektivním právem na poučení, a to nejprve s ohledem na dosavadní mlčení o tomto právu v odborné literatuře stran jeho existentnosti. Dále je v ní též zkoumán vztah mezi právem na poučení a právem na spravedlivý proces, jakož i prostředky nápravy porušení práva na poučení a neposledně také fenomén ztráty práva na poučení, včetně jeho judikatorně vytyčených mantinelů.

Čtvrtá kapitola navazuje na výstupy zejména druhé a třetí kapitoly a na jejich podkladě představuje tři na sobě nezávislé úvahy *de lege ferenda* v oblasti poučovací povinnosti v civilním řízení nalézacím sporném; konkrétně se zamýšlí nad potenciálem zavedení diferenciací následků nesprávného poučení právně zastoupených účastníků oproti účastníkům právně nezastoupeným, implementace „Opt-in“ poučení žalovaného při nápadu žaloby a dále naopak zavedení procesního práva na vzdání se práva na poučení.

Klíčová slova: poučovací povinnost, civilní soudy, nalézací řízení sporné